

Tid: 2020-12-09 kl 09.15-11.30**Plats: Digitalt möte i Teams****NÄRVARANDE****Ledamöter**

Lena Asplund (M)

Stefan Dahl (S)

Katarina Nylén (S)

Roger Byström (C)

Pia Lundin (SJVP)

Ordförande

Vice ordförande

Tjänstemän

Ewa Klingefors

Maria Öhman

Samordningsdirektör

Sekreterare

Inför sammanträdet lämnades information i följande ärenden:

Ekonomisk lägesrapport från Specialistvården

Sjukhusdirektör Lena Carlsson och economicontroller Anna Wibron

Plan för fortsatt arbetet med kostnadsreduceringar inom specialistvården

Henrik Kjellberg, utredare hälso- och sjukvårdsadministration och regionstrateg Monika Johansson

Utredningen om viss cytostatikabehandling vid sjukhuset i Sollefteå

Verksamhetsutvecklare Ulrika Rönningås onkologkliniken, verksamhetschef Anneli Fahlén Onkologkliniken samt onkolog och medicinskt ansvarig Lars Beckman.

§ 83 Val av justerare

Hälsa- och sjukvårdsutskottet beslutar

att utse Pia Lundin (SJVP) att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 84 Fastställande av föredragningslista

Då inga extra ärenden föreligger beslutar Hälsa- och sjukvårdsutskottet

att fastställa upprättat förslag till föredragningslista.

§ 85 **Utredning av möjligheten att ge viss cytostatikabehandling vid sjukhuset i Sollefteå**

Diarienummer: 19HSN316
Ärendansvarig: Lena Carlsson
Handläggare: Matthias Abelin

Ärendebeskrivning

I ”Avsiktsförklaring för majoritetssamarbete mellan Socialdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna Region Västernorrland 2018 – 2022” (sid 3) framgår att frågor om akutkirurgi och cytostatikabehandling under dagtid vid Sollefteå sjukhus behöver prövas. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade därför den 20 mars 2019 (HSN 190320, § 46, 19HSN316) att frågan om viss cytostatikabehandling vid Sollefteå sjukhus skulle utredas och förslag till lösningar återrapporteras till nämnden i november 2019.

Alternativ B i den utredningen genomfördes under juni 2020. SSIH i Sollefteå har förstärkt sin bemanning med en sjukskötersketjänst och har nu möjlighet att utföra en första akut bedömning av onkologpatienter från Sollefteå och Kramfors, ge dropp, dela ut cytostatikatabletter samt genomföra biverkningskontroller. Hög arbetsbelastning på dagvården i Sollefteå medförde att SSIH även tog över hormonbehandling, benstärkande behandling och blodtransfusioner från dagvården.

Vid nämndens möte den 14 november beslutades om fördjupad utredning till och med maj 2020 gällande Alternativ C om hur viss cytostatikabehandling på ett patientsäkert sätt i samarbete med andra länskliniker ska kunna ges vid sjukhuset i Sollefteå. På grund av Covid-pandemin förlängdes tiden till december 2020.

Uppdraget har varit att utreda om viss onkologisk verksamhet kan utföras vid Sollefteå sjukhus. Onkologisk behandling innefattar bland annat cytostatika, antikroppar och immunterapi. Detta benämns här för enkelhetens skull som cytostatikabehandling. Förutsättningarna för utredningen har varit att:

- Hänsyn ska tas till arbetsmiljöfrågor för personal, till exempel bemanningsmöjligheter.
- Verksamheten måste vara bemannad året runt, även sommartid.
- Verksamheten får av patientsäkerhets- och kostnadsskäl inte vara beroende av stafettpersonal.
- Patientsäkerhet ska ur medicinsk synvinkel ha högsta prioritet.

- Förslag till lösningar får inte inverka negativt på redan befintlig verksamhet, till exempel att enheten i Örnsköldsvik inte ska påverkas negativt.

Verksamhetens förslag

Patienter i Kramfors och Sollefteå, vilka har ordinerats vissa i förväg bestämda cytostatikabehandlingar mellan läkarbesök och med mindre risk för reaktioner, erbjuds den behandlingen vid dagvården Sollefteå i stället för Sundsvall. Det är till exempel behandlingar vid bukspottkörtelcancer och avancerad tarmcancer.

Enligt den beräkning som har gjorts kommer omfattning att bli cirka 10 patienter i veckan. Från lungkliniken kommer, enligt beräkningen, cirka två patienter i veckan och från kvinnokliniken enstaka patienter per år. Dessa ansluts i ett senare skede än övriga patienter.

Det behövs en utökning av lokaler med en patientsal med plats för tre patienter, en enkelsal samt ytterligare sköterskeexpedition. Lokaler i Sollefteå behöver också delvis byggas om och utrustas med sådant som behandlingsstolar och extra kylskåp för förvaring av cytostatika.

På grund av förberedande utbildning och ombyggnad av lokaler beräknas verksamheten kunna komma igång om ett år.

Engångskostnader beräknas till 1 280 000 kronor och löpande kostnader till 280 000 kronor per år. I budget för 2021 finns medel avsatta för oplanerade anpassningar vilka kan täcka investeringsbehovet för både lokaler och investeringar. Besparing för sjukreskostnader beräknas till cirka 1,5 miljoner kronor årligen.

Bemanning

Inga nya tjänster behöver tillsättas. En ny tjänst på dagvården föreslås bemannas av sjuksköterska från SSIH genom att minst två eller som mest alla fyra medarbetarna på SSIH roterar på den tjänsten. Det är möjligt eftersom SSIH sedan juni 2020 har förstärkt sin bemanning med en medarbetare för denna typ av uppgifter. Utöver denna tjänst roterar tre av dagvårdens fyra medarbetare på samma sätt som i nuläget mellan dagvården och specialistvårdsmottagningen, medan den fjärde sjuksköterskan arbetar permanent på dagvården.

Datum   **Dnr**
2020-12-09   20HSN1**Sida**
5(13)

Överläkare på nuvarande medicinkliniken i Sollefteå är reaktionsjour vid akuta cytostatikareaktioner och utför därmed uppgifter åt onkologen vid akuta tillstånd. Ansvar för patienten ligger på onkologläkare i Sundsvall, vilka ansvarar för ordination och besök på plats i Sundsvall.

Facklig samverkan gällande länsverksamheten SSIH och onkologisk dagvård i Sundsvall har ägt rum i form av verksamhetsråd den 25 november 2020.

Arbetsmiljöanalyser har genomförts för samtliga verksamheter som är påverkade av förändringen.

Säkerhet

En riskanalys genomfördes den 1 oktober 2020.

Inom ramen för God Vård bedöms förslaget kunna genomföras patientsäkert utifrån utbildningsinsatser, att personal i Sollefteå utbildas i Sundsvall, jourläkare informeras om uppdraget, tydliga riktlinjer tas fram och de behandlingar som kommer ifråga kommer att vara fördefinierade. Förberedelsearbetet måste vara grundligt och uppbyggnaden av verksamheten bör ske gradvis. Under genomförandefasen rekommenderas en skärpt avvikelshantering.

Beslutsunderlag

Fördjupad utredning angående viss cytostatikabehandling/onkologisk medicinsk behandling i Sollefteå, slutrapport Hälso- och sjukvårdsnämnden, 4 december 2020.

Riskanalys viss cytostatika/onkologisk behandling i Sollefteå, oktober 2020

Arbetsmiljöanalys arbetsdokument för medicin Sollefteå, 18 november 2020.

Arbetsmiljöanalys arbetsdokument för länsverksamhet onkologi, 23 november 2020.

Riskbedömning Arbetsmiljö Dagvården i Sollefteå, 26 november 2020.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

Datum 2020-12-09
Dnr 20HSN1**Sida**
6(13)**Beslut**

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att genomföra förberedelser och säkerställa att viss cytostatikabehandling ska kunna erbjudas vid Sollefteå sjukhus i enlighet med förvaltningens förslag och med start före årsskiftet 2021/2022; samt

att uppdra till hälso- och sjukvårdsdirektören att, i linje med föreslagen verksamhetsförändring, omfördela berörda länsklinikers och förvaltningars budgetramar för att kunna erbjuda viss cytostatikabehandling i Sollefteå.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 86 Plan för det fortsatta arbetet med kostnadsreduceringar inom specialistvården

Diarienummer: 20HSN3376

Ärendansvarig: Kurt Pettersson

Handläggare: Henrik Kjellberg

Ärendebeskrivning

Vid nämndens sammanträde den 29 oktober behandlades ett antal delförslag från specialistvårdens handlingsplan för kostnadsreduceringar. I nämndens beslut (HSN 2020-10-29 § 142 – 147) angavs att specialistvårdens förslag ska överlämnas till hälso- och sjukvårdsdirektören för genomlysning och kvalitetssäkring.

Hälso- och sjukvårdsdirektören fick även i uppdrag att intensivifiera arbetet med hållbar bemanning och specialistvårdens interna arbete för att anpassa verksamheten till budgetramen. En redovisning ska lämnas till nämnden senast den 2 mars. Fokus ska ligga på de kvalitetssäkrade förslagen och fördjupade analyser av det interna arbetet med fokus på effekter (hur de mäts och uppnådda resultat).

En slutsats av hälso- och sjukvårdsnämndens beslut är att det krävs en tydligare och mer genomarbetad planering för det fortsatta arbetet med specialistvårdens kostnadsreduceringar. Denna planering behöver staka ut genomförandet av nämndens beslut fram till den 2 mars men också vidare under hela 2021.

Vägledande principer för arbetet med kostnadsreduceringar

Den beslutade målbilden för hälso- och sjukvården ska, som nämnden betonat, gälla som ramdokument vid framtagandet av kostnadsreduceringar. I övrigt föreslås följande principer och utgångspunkter:

- Hälso- och sjukvård som ges till barn – i första hand med barn- och ungdomsmedicinsk inriktning eller förlossningsvård – ska vara undantagen från rena besparingsåtgärder. Åtgärder som leder till bättre samordning och/eller effektiviseringar genom förändrade arbetssätt kan dock genomföras även inom verksamhet som är inriktad mot barn.
- Framtagandet av nya åtgärder ska beakta och analysera vårdbehov och effekter avseende tillgänglighet till hälso- och sjukvården.
- Förslag till kostnadsreduceringar får inte förhindra genomförandet av inriktningen att utveckla en nära vård.

- Det finns utrymme att ompröva beslut som fattats kring besparingar och utbudsförändringar, för den händelse att dessa beslut motverkar eller förhindrar förutsättningarna för nya förslag eller arbetet med att genomföra nära vård.

Kategorisering av och tidplan för kostnadsreducerande åtgärder

Det hittillsvarande arbetet med kostnadsreduceringar inom specialistvården har präglats av en kortsiktig planeringshorisont och därmed krävande tidsramar. Resultaten har varit återkommande försök att åstadkomma tillräckligt väl underbyggda beslutsunderlag.

Framöver bör ambitionen vara att ta fram ett åtgärdsprogram för 2021 som både tillgodoser behoven av kvalitetssäkrade beslutsunderlag – som kan ligga till grund för politiska beslut – och en förutsägbar planering för berörda verksamheter. Samtidigt är det helt uppenbart att specialistvården behöver komma fram med åtgärder som ger effekt även i det korta tidsperspektivet. Det är mot den här bakgrunden möjligt att se tre kategorier av beslut framför sig.

- Till den första kategorin av beslut hör mer kortsiktiga kostnadsreduceringar som ska genomföras snarast och föreslås beslutas under första kvartalet 2021 och genomföras senast under det andra kvartalet. De förslag som finns framtagna inom ramen för specialistvårdens handlingsplan kan i flera fall – efter kvalitetssäkring – placeras i denna kategori av beslut.
- Kategori två rör besparingar och effektiviseringar som kan genomföras av verksamheten. Inriktningen är här att åstadkomma förändrade arbetssätt, förändrad styrning och bättre uppföljning. Inriktningsområden med föreslagna besparingsmål beslutas under första kvartalet 2021 och återrapporteras löpande till hälso- och sjukvårdsnämnden av hälso- och sjukvårdsdirektören. Denna typ av förändringar och åtgärder kräver ett nära samarbete med medarbetare och chefer i verksamheten under det andra och tredje kvartalet. Ett införande av åtgärder inom kategori två beräknas kunna ske senast under det fjärde kvartalet 2021.
- Den tredje och sista kategorin omfattar besparingsförslag av mer strategisk och utbudsmässig karaktär, vilka i samtliga fall kräver politiska beslut. Ett förtydligande av uppdraget till hälso- och sjukvårdsdirektören i denna del föreslås ges i mars 2021. Underlag för politiska beslut planeras till det andra kvartalet 2021.

Inriktningen bör vara att analysera och ta fram ett så stort antal tänkbara förslag till åtgärder som möjligt. Därefter bör potentialen för kostnadsreduceringar ställas mot genomförandeaspekter innan nämndens föreläggs förslag till beslut.

Angående redovisningen av förslag till kostnadsreduceringar

Inriktningen måste vara att framtagandet av åtgärder ska präglas av en förutsägbar process. Det ska i sin tur ge förutsättningar för kvalitetssäkrade förslag som tar hänsyn till regionens målbild och de vägledande principer som nämnts ovan. Det kan tilläggas att i den mån redan beslutade besparingar inte har realiserats fullt ut, så behöver genomförandet analyseras och justeras för att uppnå den tänkta kostnadsreduceringen.

Det finns ett antal frågeställningar som särskilt behöver beaktas. Dit hör frågan om hur redan beslutade kostnadsreduceringar ska genomföras. En annan frågeställning som aktualiserats är risken för kostnadsreduceringar som ger upphov en ökad kostnad i en annan del av regionens organisation (exempelvis vid åtgärder som berör lokalanpassningar). Framtagandet av åtgärder bör präglas av ett helhetsperspektiv på det ekonomiska utfallet för regionens del.

I skrivande stund pågår ett intensifierat arbete med kostnadsreduceringar. En arbetsgrupp har tillsatts med ett särskilt upphandlat expertstöd. Verksamheterna har fått instruktioner och förväntas delta fullt ut i arbetet med att ta fram och redovisa konkreta och kvalitetssäkrade åtgärder till nämnden den 2 mars.

I redovisningen planeras också för en mer genomarbetad projektplan över arbetet med kostnadsreduceringar under hela 2021. En sådan projektplan är tänkt att bland annat precisera flödet med faser i arbetet, tidplaner, former för beslut och deltagande och förankring.

Det finns slutligen också anledning att överväga ett nytt och uppdaterat beslut när det gäller återställningskraven på specialistvården. Det har över tid fattats återkommande beslut av både hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen som inkluderar gamla obalanser och/eller tidigare beslut om åtgärder för kostnadsreduceringar. Till saken hör också att det återställningskrav som ackumulerat gäller för 2021 med största sannolikhet inte kommer att kunna uppnås. Här finns anledning att sätta upp en uppdaterad och realistisk planering som möter kraven i regionplanen samtidigt som verksamheterna ges rimliga beting sett över de kommande åren.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

Överläggningar

Utskottet konstaterar att det behövs vissa redaktionella ändringar i underlaget och att det därmed ska uppdateras inför ärendets behandling i hälso- och sjukvårdsnämnden.

Yrkande

Ordförande yrkar för majoriteten att att-sats två och tre ska ändras enligt följande:

”att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att senast den 30 mars redovisa konkreta åtgärder och förslag till projektplan för arbetet med kostnadsreduceringar under 2021

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma senast den 30 mars med ett förslag till ett sammanhållen och preciserat återställningskrav per år fram till och med 2023.”

Propositionsordning

Ordförande ställer eget ändringsyrkande under proposition. Då inga säryrkanden föreligger finner ordförande bifall för eget ändringsyrkande.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att godkänna övergripande planering för det fortsatta arbetet med specialistvårdens kostnadsreduceringar

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att senast den 30 mars redovisa konkreta åtgärder och förslag till projektplan för arbetet med kostnadsreduceringar under 2021

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma senast den 30 mars med ett förslag till ett sammanhållen och preciserat återställningskrav per år fram till och med 2023.

Noteras till protokollet

Roger Byström (C) och Pia Lundin (SJVP) avstår från att delta i beslut. Återkommer till nämnden med ställningstagande.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

Datum
2020-12-09**Dnr**
20HSN1**Sida**
11(13)**§ 87 Svar till Regionens revisorer med anledning av
frågeställningar som tillställts nämnden inför dialogmöte**

Diarienummer: 20HSN3346

Ärendebeskrivning

Regionens revisorer genomför, som ett led i sin grundläggande granskning, dialoger med styrelsen och nämnderna. Dialogen med Hälso- och sjukvårdsnämnden skulle ha ägt rum den 17 november 2020.

Regionens revisorer meddelade den 10 november 2020 att dialogen ställs in och ersätt av skriftligt svar från nämnden. I ”Dialogunderlaget” som tillställts nämnden finns de frågeställningar som revisionen önskar få belysta.

Beslutsunderlag

Svar på dialogunderlag till Hälso- och sjukvårdsnämnden
Dialogunderlag med frågeställningar från regionens revisorer,
20REV64

Beslut

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar

att överlämna ärendet till nämnden.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Datum
2020-12-09**Dnr**
20HSN1**Sida**
12(13)**§ 88 Ekonomisk lägesrapport från Specialistvården**

Diarienummer: 20HSN8
Ärendeansvarig: Lena Carlsson
Handläggare: Anna Wibron

Ärendebeskrivning

Sjukhusdirektör Lena Carlsson och economicontroller Anna Wibron lämnar en ekonomisk lägesbeskrivning och prognos per november 2020 för specialistvårdsförvaltningen.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar

att godkänna den muntliga lägesrapporten.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Datum
2020-12-09

Dnr
20HSN1

Sida
13(13)

Vid protokollet

Maria Öhman

Justeras

Lena Asplund

Pia Lundin

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande